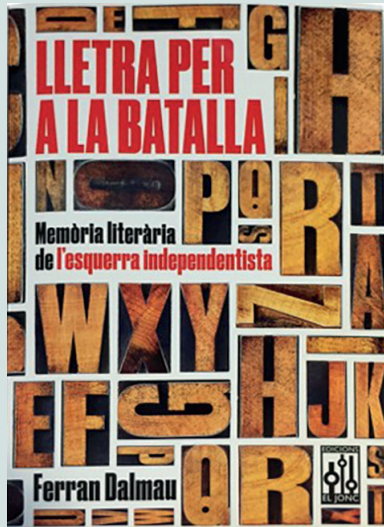

Lletra per a la batalla.

Memòria literària de l'esquerra independentista

Agnès Toda i Bonet

FERRAN DALMAU

Lletra per a la batalla. Memòria literària de l'esquerra independentista

Edicions El Junc

—on Manuel de Pedrolo convoca una vaga general per fer caure un dictador amb l'eslògan: «És molt senzill: quedeu-vos tots a casa»—. I el vincula amb altres referents del moviment independentista del moment, el de la dictadura i el de posteriors anys de «postureig» que se'n deriven.

En l'apartat «El Pedrolo més compromès políticament» ens acostava directament, si bé breument —diríem que el llibre només consisteix en petits pessics d'informació, sobre els quals caldria aprofundir molt més a través de diferents treballs—, a la figura de Manuel de Pedrolo i a la seva obra. Concreta que podem trobar les seves aportacions més ideològiques en els dietaris i ens ho mostra amb exemples. També ens assenyala les seves col·laboracions més compromeses, ja sigui en manifestos, articles o contribucions en obres col·lectives, entre les quals destaca la seva breu peça teatral *Libertat d'expressió*, que s'inclou en la part final d'aquest epígraf.

D'altra banda, també ens presenta un Pedrolo desvinculat de qualsevol organització política, encara que hi pogués col·laborar puntualment o més habitualment. I també, com un acte més de rebel·lió davant la moral casta imposada, reprèn el tema de la possible atribució del best-seller de novel·la eròtica anònima *Els Quaderns d'en Marc* a Pedrolo.

És clar que aquesta solament és una pinzellada concreta de l'obra de Ferran Dalmau, que se'n va molt més enllà de Pedrolo, com ja s'ha dit i cal recordar per a no tenir-ne una visió esquarterada.

Com hem arribat on som? D'on surt tot el nostre independentisme més combatiu d'aquests darrers temps? Sens dubte no es tracta d'una única causa, tot i que ho podríem concretar en la manca de voluntat de deixar-nos ser qui volem ser. Ferran Dalmau pretén buscar els orígens literaris d'aquesta voluntat latent des del franquisme ençà —concreta l'origen de la seva investigació en el naixement del Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN), l'any 1968— i s'endinsa, segons el cas, en llibres o escrits concrets, en autors determinats o en editorials específiques, per fer-nos avinent quina va ser —o ha estat fins ara, si la creació encara continua, com és el cas de Núria Cadenes— la seva aportació en aquest sentit.

Dins aquest entramat trobem, per exemple, l'acta fundacional del PSAN, editorials com *La Magrana* o *El Llamp* i autors com Xavier Romeu, Maria-Mercè Marçal o Manuel de Pedrolo. Em centraré en aquest darrer cas per raons òbvies, sense desmerèixer el llibre en conjunt, perquè ens ofereix un relat necessari per a situar-nos i saber d'on venim i fins i tot cap on anem.

De Pedrolo, ja només de començar el llibre, en trobem una citació: «Escriure en una llengua o escriure en una altra és escriure en i per a un món o escriure per a i en un altre món.» Després ens l'ofereix com a peça indispensable per a entendre no sols el posicionament ideològic com a país, sinó en concret per a entendre certes aportacions escrites en aquest àmbit. Així, doncs, el títol del llibre de Josep Guia *És molt senzill, digueu-li Catalunya sorgeix d'Acte de violència*